

Kohtumine Tellijate ja pakkujatega

RITA 1 AMR korduskonkursiks

8.03.2019

Küsimused ja vastused

1. Soovitus: praegu on mitmeid projekte käimas, mille teemaks on AMR keskkonnas, nt INTERREG või BONUS projektid. Nende projektidega võiks tutvuda ja neid taotluse koostamisel arvesse võtta. Vajadusel konsulteerida KEMiga, kellel on selle kohta rohkem infot.
2. Proovide võtmisel tuleb arvesse võtta kehtivat seadusandlust ning reegleid, nt võivad teatud juhtudel proove võtta vaid atesteeritud proovivõtjad.
3. Mitte ainult reoveepuhastite setteid uurida, vaid ka nende väljavoolu.
4. **Inglisekeelses lähteülesande tõlkes on eksitav viga: horticulture on tegelikult aquaculture (vesiviljelus!).**
5. Kas meditsiinilised inimestelt kogutud proovid on selle uuringu raames vajalikud ja kas mahuvad eelarvesse? Kui on uuringu käigus näha, et meil on augud teadmises, siis võib uuringu käigus uuringuplaani muuta. See juhtkomisjoniga kooskõlastada, tuleb mahtuda eelarve raamesse. Kui näha, et kusagil pole teadmisi, tuua see välja ja hiljem otsustatakse, kust raha saada ja edasi uurida.
6. Üks tervis aspekt oluline, sellest ei või kõrvale kalduda.
7. Eksperdid väljastpoolt – kas on lubatud neid kaasata? Rahvusvaheline koostöö soodustatud. Väliseksperdid võivad olla nt lektoriteks, aga neid võib ka muude tegevuste juures uuringus kasutada, makstes neile tehtud töö eest ka palka.
8. Avalikustamine: Üks seminar projekti lõpus tulemuste tutvustamiseks pole piisav. Avalikustamise üritusi peaks olema rohkem. Avalikkuse kaasamine ja informeerimine väga oluline aspekt uuringus.
9. Kirjandusega töötamise ja eksperimentaalse osa vahetamine on konsortsiumi otsustada, seda tuleb lihtsalt põhjendada. Paika pandud proportsioone ei ole.
10. Kas praegu kogutakse veekogudest proove antibiootikumide jääkide seireks? Ei ole sellist seiret, on üksikud projektid. **KEM saadab nende projektide kohta lisainfot**¹. KEM: pisteline kontroll pole piisav, aga senini pole ressursse selliseks seireks. Võiks teha soovitusi selliseks seireks.
11. KEM: AB jääkide sisalduse kohta normatiive pole, nt reovees kohta. See oluline teema – mis jõuab reovee puhastitesse. Direktiivide täitmist Eestis ei seirata. Üsikuid seireid tehakse, aga süsteemselt mitte.

¹

- Jälgimisnimekirja ainete uuring - https://www.envir.ee/sites/default/files/jalgimisnimekiri_2016_aruanne.pdf
- Kvaternaari põhjaveekihtidest moodustatud põhjaveekogumites ja maapinnalt esimestest aluspõhjalistest põhjaveekihtidest moodustatud põhjaveekogumites ohtlike ainete sisalduse uuring - https://www.envir.ee/sites/default/files/kvaternaari_pohjaveekihtidest_moodustatud_pohjaveekogumites_ja_ohtlike_ainete_sisalduse_uuring.pdf
- Projekt CWPharma - <http://www.cwpharma.fi/en-US>

12. Haiglad – ühendatud üldise veepuhastussüsteemiga, linna veepuhastusseadmed saavad haiglate vee endale. Seda tuleb analüüside tegemisel ning soovitude tegemisel arvesse võtta.
13. Alternatiivsed meetodid (peale pöördosmoosi) reoveepuhastuses on väga teretulnud.
14. Põllumajanduses sõnniku poolt hinnata, kust AB jäägid jõuavad vette.
15. Kalakasvatuste seiret ei tehta, normatiive pole. Seetõttu oluline aspekt uuringus.
16. Mullaanalüüsid – kas on seire? On pisteline info. **KEM annab rohkem infot**. Süsteemset ülevaadet pole.
17. Eesmärk AMR ohjamine, selle jaoks vajalik piirnormide välja töötamine eri valdkondades. Soovitused peaksid olema majanduslikult võimalikud, kuluefektiivsed.
18. Kuidas saada kätte teiste uuringute algandmeid, kas need on avalikud ja kättesaadavad, kui soovitakse olemasolevaid andmeid taaskasutada - läbirääkimiste küsimus.
19. Metaboliidid – tuleb uurida nii algseid metaboliite kui nende laguprodukte, kui ka seda, kuhu nad lõpuks välja jõuavad.
20. Kuna ETag tellib selle uuringu raames täitjatelt teenust, siis esitab täitja ETagile arve, kus ei ole kuluridasid lahku löödud. ETag ei kontrolli, kas täitjad maksavad uuringu raames stipendiume või mitte. Kõik kulud peavad olema kooskõlas täitja oma hangete jm eeskirjadega.
21. Euroopa komisjon avaldas strateegia „Ravimid keskkonnas“:
http://ec.europa.eu/environment/water/water-dangersub/pdf/strategic_approach_pharmaceuticals_env.PDF
Pressiteade koos linkidega: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1597_en.htm